

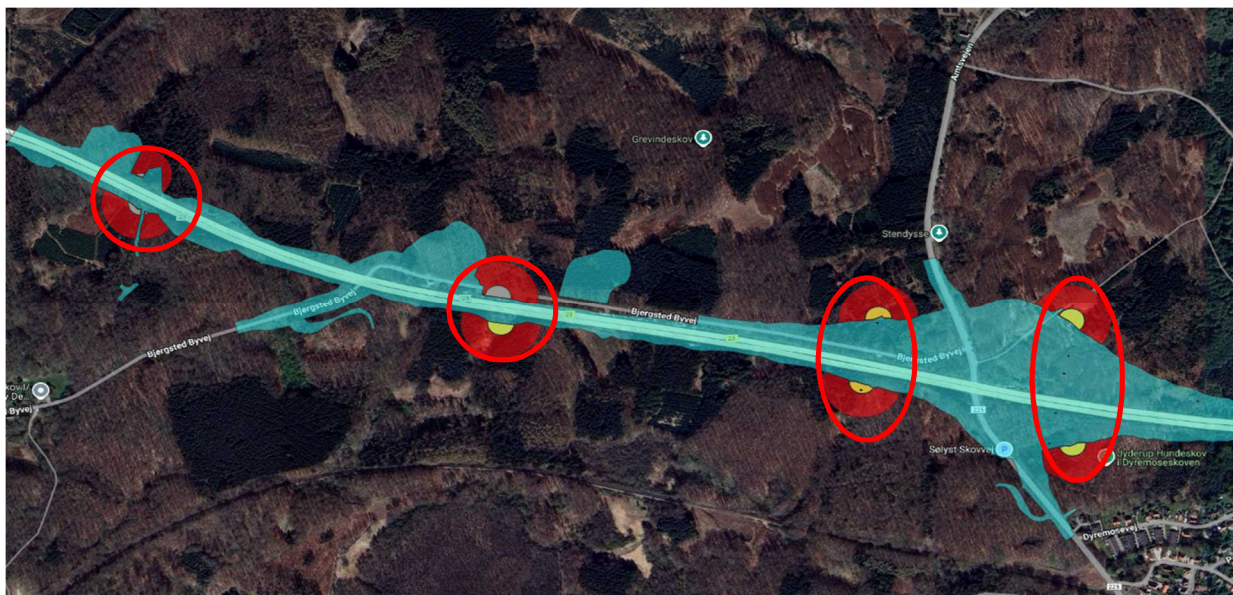
11930 Regstrup – Kalundborg, deletape 2, faunapassage st. 125.525, 125.887, 126.592 og 127.300, B1 våd

Indhold

1 Indledning	1
2. Placering af Faunapassage	2
3 Servitutteksten	4
4 Referencer	5

1 Indledning

Faunapassagerne st. 125.525, st. 125.887, st. 126.592 og st.127.300 er underføringer af typen B1-våd til brug for små og mellemstore pattedyr (f.eks. ræv, grævling, odder, ilder, mår, brud, lækat, hare, bæver, pindsvin, flagermus), krybdyr, padder, vandløbsdyr og hvirvelløse dyr mv. Tilstødende ejendomme på begge sider af faunapassagerne pålægges servitut om faunapassage.

Figur 1: Placering af de fire faunapassager, st. 125.525, 125.887, 126.592 og 127.300

2. Placering af Faunapassage

Kommunerne skal i kommuneplanen udpege områder, der skal indgå i Grønt Danmarkskort, jf. planlovens §11 og § 11a. Udpegningsgrundlaget skal bl.a. omfatte områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og eksisterende og potentielle økologiske forbindelser. Områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser er f.eks. §3 områder, Natura 2000-områder, skov mm.

Placeringen af disse passager er særligt relevant, da de er etableret ikke kun, men blandt andet for odder. Arten fremgår både på bilag II og bilag IV. Bilag IV omfatter strengt beskyttede arter, mens bilag II angiver arter, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området Skarresø. Passagerne vil forbinde Skarresø, Astrup Skov og Bredemose med Bjergsted skov, Grevindeskov og Stokkebjerg Skov, hvor der ellers ville opstå en total barriere. Disse passager kan også benyttes af nogle af de strukturbundne flagermusarter, der blev registreret nord og syd for den planlagte motorvej. /MKV, COWI 2023¹.

Faunapassagerne i st. 125.525 og st. 125.887 ligger i Holbæk Kommune, mens faunapassagerne i st. 126.592 og st.127.300 ligger i Kalundborg Kommune.

Begge kommuner har i deres respektive kommuneplaner udpeget en række økologiske forbindelser, samt opstillet retningslinjer for forvaltning af natur. Her står bl.a. anført, at ved indgreb i de økologiske forbindelser, skal der indtænkes faunapassager for at forbedre naturtilstanden og spredningsmuligheder for vilde dyr og planter. /MKV, COWI 2023, kapitel 4¹.

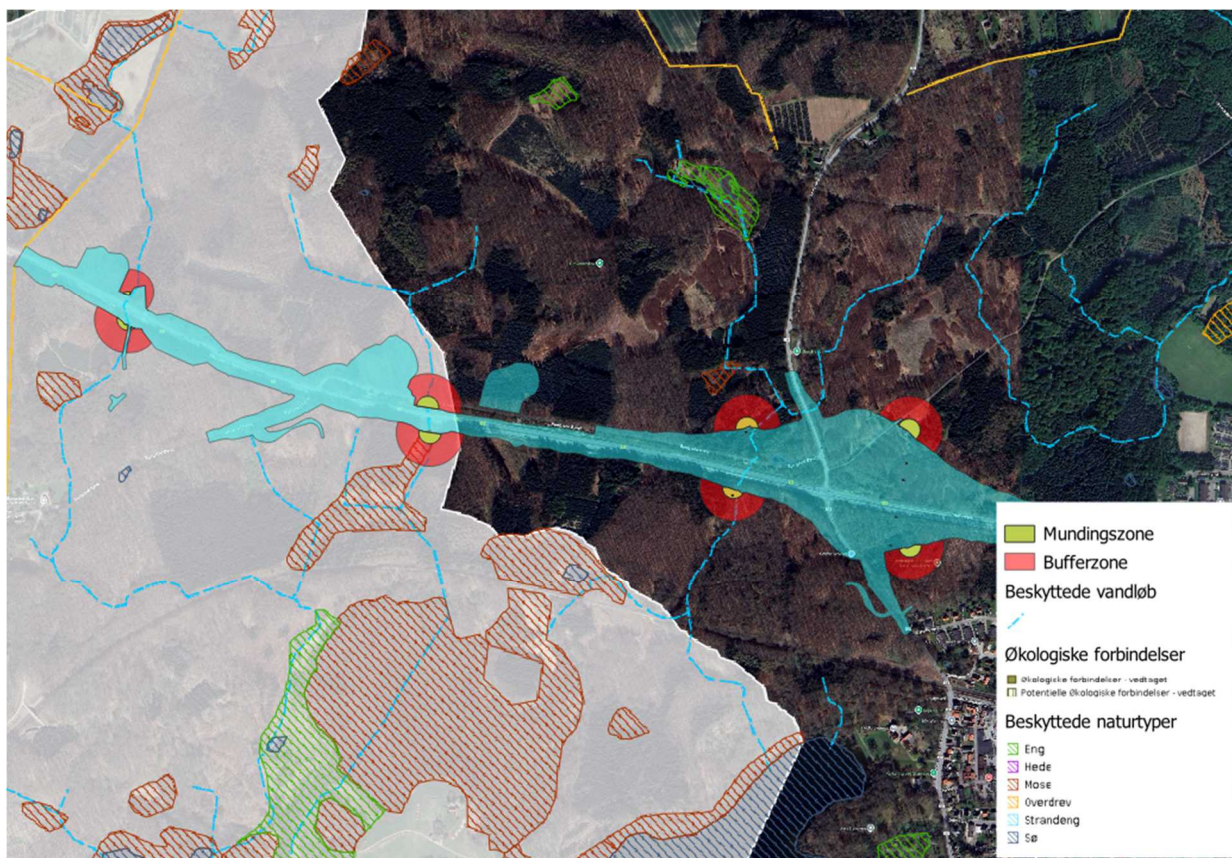
Holbæk Kommune har udpeget områderne på begge sider af Skovvejen som områder med naturbeskyttelsesinteresser. Kalundborg Kommune har udpeget områderne på begge sider af Skovvejen, som områder med naturbeskyttelsesinteresser og økologiske forbindelser. Hele strækningen er fredskov med flere våde områder og der er mange §3 beskyttede områder bl.a. mose, sø og eng. Ved alle fire faunapassager er der vandløb, heraf tre, som er §3 beskyttede vandløb, se figur 1 nedenstående.

Der er ved miljøundersøgelser i området fundet bl.a. padder og odder, som er beskyttet jf. EU's habitatdirektiv og opført på bilag IV. /MKV, COWI 2023, kapitel 8¹.

Kalundborgmotorvejen og Ny lokalvej Jyderup, rampeanlæg og forlagt Bjergsted Byvej gennemskærer området med naturbeskyttelsesinteresser og økologiske forbindelser. Derfor er der som anlægsloven foreskriver /Lov nr. 1536 af 12/12/2023, §§ 4 og 5² indarbejdet tiltag i det konkrete projekt med udbygningen af Kalundborgmotorvejen for at bevare og udbrede levesteder for dyr i form af etablering af faunapassager og erstatningsnatur.

Faunapassagerne er tiltænkt for små og mellemstore pattedyr (f.eks. ræv, grævling, odder, ilder, mår, brud, lækat, hare, bæver, pindsvin, flagermus), krybdyr, padder, fisk, vandløbsdyr og hvirvelløse dyr.). Udbygningen af Kalundborgmotorvejen vil, med opsætning af vildthejn og opsætning af støjskærm nær Jyderup, udgøre en total barriere for arternes frie bevægelse hvorfor faunapassagerne er en nødvendig forudsætning. De konkrete placeringer af faunapassagerne er behandlet i miljøkonsekvensrapporten (MKV, COWI 2023, Kapitel 8¹, Appendix P³).

Når arter er beskyttet under EU's habitatdirektiv og opført på bilag IV, skal artens levesteder og spredningsmuligheder sikres og bevares. Etableringen af faunapassagen og sikringen af sammenhængen i området med naturbeskyttelsesinteresser, er derfor ikke blot ønskværdig, men også nødvendig for at leve op til både nationale og internationale forpligtelser.

Figur 1: viser de biologiske elementer, der ligger i vurderingerne for faunapassagernes beliggenhed

Figur 2: Holbæk Kommunes udpegning af område med naturbeskyttelse

Udbygningen af Kalundborgmotorvejen vil – med tilhørende vildthege og støjskærme – udgøre en total barriere for odderens bevægelse mellem disse vandløb. I dag er vejen kun en delvis hindring, men fremtidens infrastruktur risikerer at afskære forbindelsen mellem nordlige og sydlige vandmiljøer, hvilket kan føre til fragmentering af odderens levesteder.

Netop disse vandløb indgår i de økologiske forbindelser, som er udpeget i det grønne Danmarkskort. Forbindelserne er afgørende for at opretholde et sammenhængende netværk af naturområder, hvor arter som odderen kan bevæge sig frit og opretholde sunde bestande (se figur 1).

Hvis disse forbindelser ikke bevares og styrkes, risikerer vi at isolere odderpopulationer, hvilket kan føre til genetisk udtynding og lokal uddøen. Ny forskning fra Københavns Universitet, understreger netop vigtigheden af at forbinde naturområder for at sikre langsigtet biodiversitet og funktionelle økosystemer */Mere, bedre og større natur i Danmark⁵*.

Derfor er etablering af faunapassager og sikring af sammenhæng mellem beskyttede vandløb ikke blot ønskværdigt, men nødvendigt for at leve op til både nationale og internationale forpligtelser om beskyttelse af bilag IV-arter som odderen.

3 Servitutteksten

Ejendommen pålægges servitut om faunapassage til blandt andet mindre pattedyr (odder mv.).

Servitutten skal sikre dyrenes frie passage til og fra faunapassagen, samt gennem faunaunderføringen.

Faunapassagen må ikke benyttes af mennesker, husdyr eller af kørende trafik.

Mundingszone

I en radius på 25 m fra munden af faunapassagen (kaldet mundingszonen), og i selve faunapassagen må der ikke drives jagt.

I mundingszonen må der ikke etableres hegning, herunder kulturhegn for skovbeplantning, eller andre spærringer, der kan hindre dyrenes frie adgang til faunapassagen, samt deres passage af denne. Hegningsforbuddet gælder også hegn i forbindelse med dyrehold.

I mundingszonen må der ikke tilføres menneskelige forstyrrelser. Der må således ikke forekomme rekreative aktiviteter som cykling, hundeluftning, alle former for løb m.m., eller opføres bygninger, jagttårn, campingvogne, skurvogne o. lign., tekniske anlæg som fx solceller eller vindmøller.

Vejdirektoratet skal have ret til at pleje og vedligeholde mundingszonen så faunapassagens funktion opretholdes. Vejdirektoratet skal have ret til at lave biologiske undersøgelser. Dette inkluderer træfældning, rydning, udlægning af kvas og andet, tynding, gravearbejder og lignende.

Bufferzone

I en radius på 50 m udenom mundingszonen etableres en såkaldt bufferzone. I bufferzonen må der ikke drives jagt.

I bufferzonen må der ikke etableres hegning, eller andre spærringer, som kan spærre eller i væsentlig grad forstyrre dyrenes adgang fra deres levesteder i oplandet gennem faunapassagen. Hegningsforbuddet gælder ikke almindeligt kreaturhegn med 2 glatte tråde.

I bufferzonen må der ikke tilføres yderligere menneskelige forstyrrelser, herunder by- eller industriområder, skydebaner og andre tekniske anlæg, som fx solceller og vindmøller.

Vejmyndigheden har adgang til færdsel over ejendommen med henblik på tilsyn og vedligeholdelse af

faunapassage samt i forbindelse med biologiske undersøgelser af faunapassagen. Færdsel over ejendommen skal varsles til ejeren af ejendommen. Eventuel skade på ejendommen som følge af færdslen erstattes.

Vejmyndigheden har påtaleretten.

Uddybende bemærkninger:

For at sikre, at faunapassagernes fungerer optimalt, må den ikke benyttes af mennesker, husdyr eller kørende trafik. Menneskelig aktivitet, husdyr og køretøjer skaber ikke kun fysisk forstyrrelse, men også dufte og andre biologiske spor, som kan virke truende for dyrene. Disse påvirkninger kan medføre, at dyrene undgår passagen helt, hvilket kompromitterer dens formål. Derfor skal området omkring og i selve passagen holdes fri for alle former for menneskelig og husdyrrelateret aktivitet, så dyrene kan krydse trygt og uforstyrret.

En faunapassage er et presset område, hvor dyr skal udføre en unaturlig adfærd, for at krydse en vej gennem en faunapassage. Det er vigtigt at faunapassagerne fungerer som refugier for dyr, så de føler sig trykke i omgivelserne.

Da store dele af Kalundborgmotorvejen er indhegnet med vildthege, er det vigtigt, at dyrene lærer, hvor de kan krydse. Derfor er det afgørende, at de sårbare områder omkring faunapassager udelukkende benyttes af dyr og forstyrrelsesniveauet minimeres.

Hegn udgør en barriere og vil stække dyrenes frie bevægelighed i landskabet til eller fra faunapassagerne. En sådan barriere vil øge stressniveauet for dyr, der skal krydse under en trafikeret vej, og kan resultere i, at de helt undlader at krydse eller føler sig fanget, hvis de møder en hindring umiddelbart før eller efter passagen. Bemærk dog at i bufferzonen er hegningsforbuddet lempet lidt, da almindeligt kreaturhegn med 2 glatte tråde er tilladt.

For at sikre faunapassagens økologiske funktion skal de omkringliggende forhold tilpasses de dyrearter, der benytter passagen. Dette er særligt vigtigt, da Vejdirektoratets bygværker har en levetid på 100–120 år. I denne periode vil naturlige elementer som dødt ved forsvinde, og skovdannelse kan potentielt hindre passagens tiltænkte effekt. Derfor skal passagen løbende ryddes for blokerende vækst. Det er især vigtigt ved våde underføringer, da odderen typisk foretrækker at krydse passagen på land. Af den grund bygges disse faunapassager med hylder eller tørre sider til netop dette formål. Her er det afgørende, at disse banketter, holdes fri, så odderne har frit udsyn og ikke hindres af uønsket vegetation eller fremmede objekter.

Da Vejdirektoratet ønsker at kvalitetssikre og udvikle arbejdet med faunapassager, er det vigtigt med adgang til faunapassagerne med dette for øje. På den måde kan der samles værdifuld viden om dyrenes brug af passagen og det omkringliggende miljø. Formålet er at styrke Statens indsats og sikre, at der arbejdes effektivt og målrettet med natur, fauna og faunapassagerne.

4 Referencer

1. /MKV, COWI 2023: [COWI, 2023. Kalundborgmotorvejens etape 3 – Miljøkonsekvensrapport.](#)
2. /Lov nr. 1536 af 12/12/2023: [Lov nr. 1536 af 12/12/2023 om udbygning af motorvej E20/E45 ved Kolding, anlæg af Kalundborgmotorvejens tredje etape og udbygning af rute 15, Ringkøbing-Herning.](#)
3. /Appendix P: [Kalundborgmotorvejen - Faunapassager](#)
4. /[Mere, bedre og større natur i Danmark - Hvor, hvordan og hvor meget?](#)

